

De voordelen van goede veiligheid en gezondheid op het werk voor bedrijven

Veiligheid en gezondheid op het werk is een goede zaak en bovendien een wettelijke en maatschappelijke plicht. Ondernemingen onderkennen dat veiligheid en gezondheid op het werk voorkomt dat mensen letsel oplopen of ziek worden door hun werk, maar het is ook een essentieel aspect van een succesvol bedrijf.

Waarom is veiligheid en gezondheid op het werk een essentieel aspect van een goed bedrijf?

Veiligheid en gezondheid op het werk:

- maakt duidelijk dat een bedrijf zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid neemt,
- beschermt en verbetert het imago en de waarde van een merk,
- draagt bij aan de optimalisering van de productiviteit van werknemers,
- vergroot de inzet van werknemers voor het bedrijf,
- levert een deskundiger en gezonder personeelsbestand op,
- verlaagt bedrijfskosten en vermindert het aantal onderbrekingen,
- stelt ondernemingen in staat te voldoen aan de verwachtingen van klanten op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk, en
- stimuleert personeel om langer te blijven werken.

Investeren in veiligheid en gezondheid op het werk kan elke onderneming aanzienlijke voordelen opleveren. Eenvoudige verbeteringen kunnen het concurrentievermogen, de rentabiliteit en de motivatie van de werknemers vergroten. De invoering van een beheerssysteem voor veiligheid en gezondheid op het werk zorgt voor een doeltreffend kader om ongevallen en gezondheidsproblemen tot een minimum te beperken.

Belangrijke beginselen van veiligheid en gezondheid op het werk

- Inzet en leiderschap om veiligheid en gezondheid op het werk te verbeteren
- Doeltreffende beleidsvormen en procedures op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk
- Proactieve programma's voor risicobeoordeling
- Geschoolde en vaardige werknemers
- Doeltreffende maatregelen voor de beheersing van risico's
- Doorlopende bewakings- en evaluatieprocessen

Hoewel de beginselen van goede veiligheid en gezondheid gelden voor elke organisatie, kunnen de economische drijfveren voor grote en kleine organisaties aanzienlijk van elkaar verschillen.

Grote organisaties

Goede bedrijven hebben lang geleden al ingezien hoe belangrijk imago en reputatie zijn.

„Bedrijven die hun „triple bottom line“ (!) in het oog houden, presteren beter op de aandelenmarkt dan concurrenten die het minder nauw nemen“ (The Economist). Van grote organisaties wordt verwacht dat zij laten zien dat zij steeds hogere normen hanteren op het vlak van ondernemingsbestuur en steeds transparantere methoden gebruiken voor hun verslaglegging. Omdat bedrijven actief zijn binnen een vrijmarkteconomie en tegelijkertijd in een samenleving opereren waarin men zich steeds bewuster is van risico's, beseffen veel ondernemingen inmiddels hoeveel winst zij kunnen boeken door hun prestaties op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk te integreren in hun bedrijfsmodel in bredere zin. Het gaat onder meer om:

- het verbeteren van het imago, de merkwaarde en de reputatie van de onderneming,
- het nakomen van toezeggingen op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen,
- het handhaven en bevorderen van het beleggersvertrouwen, en
- het stimuleren van positieve betrokkenheid van belanghebbenden.

„De raad beseft dat de prestaties op het terrein van veiligheid en gezondheid op het werk zowel van invloed zijn op de bedrijfsresultaten van de groep als op zijn waarde voor belanghebbenden. Daarom eist de groep van haar directeuren en van al haar werknemers dat zij blijf geven van een positieve benadering van gezondheids- en veiligheidskwesties.“ Chief Executive, Uniq plc (levensmiddelensector).

Bij maatschappelijk verantwoord ondernemen wordt er nagedacht over hoe een bedrijf rekening kan houden met de economische, sociale en milieueffecten die het gevolg zijn van zijn manier van werken. Veiligheid en gezondheid op het werk kan een belangrijke rol spelen bij de wijze waarop deze beginselen in de praktijk worden gebracht. Het is daarbij met name van belang om:

- veiligheid en gezondheid op het werk te integreren in bredere initiatieven op het vlak van ondernemingsbestuur,
- ervoor te zorgen dat risico's voor de veiligheid en gezondheid op het werk adequaat worden aangepakt door aannemers en leveranciers, en
- met behulp van groepsdruk andere ondernemingen te motiveren om de veiligheid en gezondheid op het werk te verbeteren.

Productiviteit en doelmatigheid

Een centrale doelstelling van de EU die voortvloeit uit de Lissabon-strategie (2) is dat even veel waarde moet worden gehecht aan een grotere productiviteit als aan een grotere werkgelegenheid, door middel van een sterker concurrentievermogen. De kosten van ongevallen op het werk en werkgerelateerde ziekten in de EU-15 variëren van 2,6 % tot 3,8 % van het bruto binnenlands product. De volgende factoren helpen niet alleen het aantal ongevallen en

(1) Het begrip „triple bottom line“ omvat een heel spectrum van waarden en criteria voor het meten van maatschappelijk succes en het succes van organisaties; het gaat daarbij om succes op economisch, milieu- en sociaal gebied (http://en.wikipedia.org/wiki/Triple_bottom_line).

(2) Zie de website: http://ec.europa.eu/growthandjobs/pdf/COM2005_024_nl.pdf.

gezondheidsproblemen te verminderen, maar kunnen ook voordelen op het gebied van productie en doelmatigheid tot resultaat hebben:

- betere motivatie, betere samenwerking en een beter moreel van het personeel,
- meer productieve werknemers en doelmatiger werkwijzen,
- het minimaliseren van onvoorziene kosten door een doeltreffende planning van de bedrijfscontinuïteit,
- een kwalitatieve verbetering van de werving en het behoud van werknemers,
- besparingen op verzekeringspremies, en
- het verkleinen van het risico om strafrechtelijk of privaatrechtelijk vervolgd te worden.

Het investeringsrendement op investeringen in een goede veiligheid en gezondheid op het werk kan oplopen tot wel 12:1 (12 euro winst per geïnvesteerde euro).

„Er is een duidelijke en rechtstreekse relatie tussen het maatschappelijke gedrag van een onderneming en haar reputatie, de verkoopcijfers, de merkwaarde alsmede de totale waarde. Deze samenhang en deze gevolgen worden sterker naarmate de grootte van het bedrijf en de waarde van het merk toenemen.” Leipzig^(*).

Kleine ondernemingen

Veel kleine en middelgrote ondernemingen beginnen nu ook in te zien hoe hoog de kosten van een slechte veiligheid en gezondheid op het werk zijn, en hoeveel voordelen goede prestaties op dit terrein opleveren. Die voordelen zijn het duidelijkst als het erom gaat:

- te voldoen aan de eisen van zakelijke klanten op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk om contracten binnen te halen en te behouden,
- bedrijfsonderbrekingen en verlies van belangrijke medewerkers te voorkomen,
- personeel te motiveren en ervoor te zorgen dat ze zich blijven inzetten, en
- verzekeringen te kunnen krijgen en te kunnen betalen.

Nieuwe en groeiende ondernemingen die streven naar duurzame groei en stabiliteit van hun bedrijf beseffen hoe hun prestaties op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk daaraan kunnen bijdragen. Dit is het duidelijkst te merken als er moet worden voldaan aan eisen van zakelijke klanten op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk.

„We hebben nu niet alleen gemotiveerder personeel en een lager ziekteverzuim, maar veiligheid en gezondheid op het werk biedt ook aanzienlijke voordelen als het erom gaat bestaande klanten te behouden. Bovendien is het een punt waarop je je echt kunt onderscheiden bij het binnenhalen van nieuwe contracten en het draagt bij aan de groei van het bedrijf.” John Purnell, Regional Director, Cougar Automation Ltd.

De noodzaak voor bedrijven om zich verantwoordelijk te gedragen leidt er ook toe dat er eisen worden gesteld aan hun leveranciers. Investeren in goede normen op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk geeft het concurrentievermogen van de onderneming een impuls, waardoor ook het vermogen om klanten te behouden en nieuwe contracten binnen te halen toeneemt.

Productiviteit en werknemers

Slechte prestaties wat betreft de veiligheid en gezondheid op het werk hebben een onevenredig groot effect op kleine ondernemingen. De menselijke en bedrijfskosten van een dodelijk ongeval op de werkplek, een grote brand of een rechtszaak die veel aandacht trekt, liggen voor de hand. Circa 60% van de bedrijven die getroffen worden door een onderbreking die langer dan negen dagen duurt, gaat failliet. Daar staat tegenover dat bedrijven die goed presteren, productiviteitsvoordelen kunnen behalen zoals:

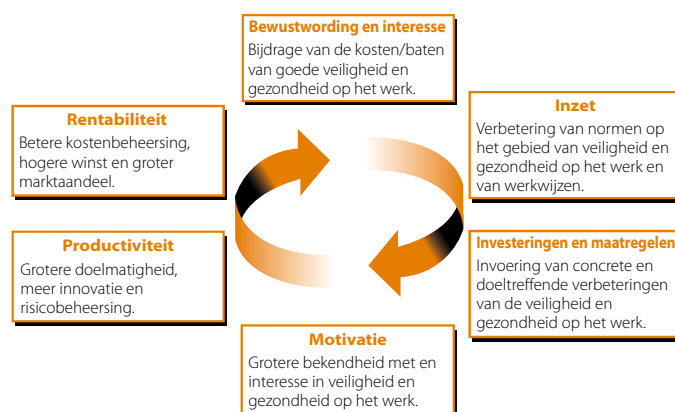
- veiliger werkwijzen die het tevens mogelijk maken het werk sneller en met minder mensen te doen,
- minder ongevallen, incidenten en gezondheidsproblemen (er zijn voorbeelden waarbij het ziekteverzuim werd gehalveerd), en
- optimalisering van de werving, de motivatie en het behoud van geschoold personeel.

Verzekeringen

Ondernemingen overtreden de wet als zij opereren zonder toereikende verzekeringsdekking, maar de premies stijgen en worden steeds moeilijker op te brengen. De kosten van werknemersverzekeringen variëren afhankelijk van het soort werk. Voor kantoorwerk gelden percentages van minder dan 0,5% van de loonkosten, terwijl de percentages voor productiewerk hoger liggen, op ongeveer 5%. Voor bouwwerkzaamheden als dakdekken kunnen de percentages oplopen tot wel 15%. In de meeste landen bieden verzekeraars op deze standaardpercentages, afhankelijk van het verzekeringsstelsel, aanzienlijke toeslagen of kortingen. Dit betekent dat er grote financiële besparingen te behalen zijn door bedrijven die goed presteren en dat bedrijven die dat niet doen aanzienlijke boetes kunnen krijgen.

In praktijk brengen

De boodschap is duidelijk: **goede veiligheid en gezondheid op het werk is een goede zaak**. Ondernemingen moeten veiligheid en gezondheid op het werk integreren in hun bedrijfsvoering en de voornaamste besluitvormers binnen hun organisatie bewust maken van dit onderwerp.

Verwachten uw klanten, investeerders of banken van u een verantwoordelijke benadering van veiligheid en gezondheid op het werk in combinatie met een behoorlijke risicobeheersing? Worden uw bedrijfsactiviteiten verstoord als zich een incident zou voordoen? Zou het verlies van één of meer belangrijke medewerkers schadelijk zijn voor uw zaak? Hebt u baat bij een goedkopere verzekering of een hogere productiviteit? Als het antwoord op een van deze vragen „ja” is, dan is veiligheid en gezondheid op het werk hoogstwaarschijnlijk een cruciale succesfactor voor uw onderneming.

Meer informatie over veiligheid en gezondheid op het werk en economische prestaties is beschikbaar op: <http://osha.europa.eu/topics/business/performance>.

Meer informatie over veiligheid en gezondheid op het werk en economische prestaties in België is beschikbaar op: www.werk.belgie.be en www.beswic.be.

Meer informatie over veiligheid en gezondheid op het werk en economische prestaties in Nederland is beschikbaar op <http://nl.osha.europa.eu/topics/business/performance>.

(*) D. Leipzig (2001), *SA8000: The definitive guide to the new social standard*, Financial Times Prentice Hall.

Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk

Gran Vía, 33, E-48009 Bilbao

Tel. (+ 34) 94 479 43 60, fax (+ 34) 94 479 43 83

E-mail: information@osha.europa.eu

